

Desmesura d'Israel

L'actual ofensiva hebrea afavoreix Hamàs i allunya la pau

ANTONI SEGURA, catedràtic d'Història contemporània (UB)

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 31.12.08

El terrorisme no té mai justificació, i Israel té l'obligació de garantir la seguretat dels seus ciutadans, però l'ús desproporcionat de la força militar contra Gaza (362 quilòmetres quadrats i un milió i mig d'habitants) deslegitima l'Estat de dret i democràtic. L'actual ofensiva israeliana contra Hamàs --per evitar el llançament de coets-- és totalment desproporcionada. En cinc dies de bombardejos, els morts, molts d'ells civils, es compten per centenars, i els ferits, per milers, la qual cosa no fa més que incrementar la desesperació palestina i afavorir les posicions de Hamàs en detriment d'una Autoritat Nacional Palestina desacreditada per la corrupció, la manca d'eficàcia i de lideratge, i el fracàs dels Acords d'Oslo i de tots els intents posteriors per aconseguir una pau negociada amb Israel i un Estat independent.

Les claus de la solució d'aquest conflicte segueixen sent les de sempre (final de l'ocupació, desmantellament dels assentaments, establiment d'una doble capitalitat a Jerusalem, creació d'un Estat palestí viable partint de les fronteres del 1967, solució a la qüestió dels refugiats i reconeixement de l'Estat d'Israel i de la seva seguretat), però l'actual ofensiva de l'Exèrcit israelià, que pot ser acusat de crims de guerra, allunya la pau i porta el conflicte a una espiral de violència d'efectes imprevisibles.

EL PRETEXT per justificar l'actual ofensiva és la ruptura de la treva entre Israel i Hamàs (una treva que ja va quedar malmesa pels assassinats extrajudicials de dirigents islamistes) i la represa del llançament de coets Qassam contra poblacions israelianes. Massa poc per justificar la massacre que s'està cometent a Gaza davant la indiferència internacional. És per això que s'apunten uns altres motius: la imminència de les eleccions israelianes i el buit de poder que es registra actualment als Estats Units provocat pel canvi de presidència. Davant la incertesa dels resultats que pronostiquen les enquestes, els caps de llista dels tres principals partits israelians (Tipzi Livni, del Kadima i ministra d'Afers Estrangers; Ehud Barak, del partit laborista i ministre de Defensa, i Benjamin Netanyahu, del Likud) donen suport a l'ofensiva. La necessitat de projectar una imatge de duresa pot acabar malament. No seria la primera vegada: li va succeir a Shimon Peres amb l'ofensiva contra el sud del Líban el 1996, i a Barak i Ehud Olmert també al Líban l'estiu del 2006. D'altra banda, els darrers dies de mandat d'un desprestigiat George Bush constitueixen el moment adequat per advertir Barack Obama del posicionament de Tel Aviv.

El problema de fons és que Israel --i els països occidentals-- no ha acceptat mai la victòria de Hamàs (gener del 2006), que és considerada una organització terrorista, i que s'intenta debilitar per tots els mitjans el seu poder en benefici de Mahmud Abbàs, més predisposat a acceptar les condicions que imposa Tel Aviv per negociar. Al mateix temps, el tancament de fronteres ha comportat l'ofec econòmic i humanitari de la població de la franja, i està fent decantar a favor de Hamàs la guerra civil soterrada que manté amb Al-Fatah. La desproporció de l'ofensiva militar juga també a favor de Hamàs, que ha fet una crida a donar una resposta

contudent a Israel en forma de tercera Intifada, i que amenaça d'internacionalitzar el conflicte amb la implicació de Hezbol·là.

EN SUMA, una massacre injustificable i un disbarat militar: una guerra no es pot guanyar mai quan l'oponent compta amb el suport de la població civil (Rupert Smith, *The utility of Force*, 2005, excap de carros britànics en la guerra del Golf del 1991). A més a més, l'actual ofensiva militar d'Israel no farà altra cosa que empitjorar la situació del Pròxim Orient. És per això que, autoritzades veus israelianes (Daniel Barenboim, Amos Oz, David Grossman, que va perdre un fill a la guerra del 2006 i que arran d'això va escriure "Em dol aquesta terra i el que vostè, senyor primer ministre, i els seus col·legues estan fent"), a part de moviments pacifistes com Pau Ara, ja s'han pronunciat a favor del diàleg i contra el bany de sang a Gaza.